

Od ideje do Olimpijade

Već stotinu godina ovim prostorom odjekuje pjesma »Aj, kolika je Jahorina planina«, a pedeset zima je kako su joj u snježna njedra zavirili smučari i više joj nikad nisu dali mira.

To što nisu mogli soko-
lovi, učinili su ljudi. Pre-
letjeli su visove kršne pla-
nine, pregažili staze i bo-
gaze, sagradili domove i
hotele, i svijet, zaljubljen
u zimske sportove i pejza-
že, odjednom se okrenuo
sarajevskoj ljepotici.

Bilo je tu i prkosa i za-
nosa, bilo je tu i padova i
uspona, sve je govorilo da
se rada nešto novo, ali ni
najambiciozniji entuzijas-
ti nisu mogli snovima da
dosanjaju tako hitar skok
svog grada sa koševskih
proplanaka do bijelih
vrhova olimpijskih igara.

Jednostavno, htjeli su
ljudi, i započeli... slalom
za spustom, spust za veles-
lalomom. Državna prven-
stva, pa evropski kupovi.
Konačno, i jedna trka za
Svjetski kup.

Vidjelo se da Jahorina
kreće na neobičan put, ali
ni u sjaju najljepših želja
olimpijada se još nije nazi-
rala.

Međutim, da sve bude
ljepše, stvarnost je ovdje
bila brža i od snova.

Nakon divnih utisaka
koje su uz pobjede ponijele
Rozi Mitermajer i Ana
Mozar-Prel, nakon neza-
boravnih trka naših i ev-
ropskih asova i povoljnih
ocjena svjetskih stručnjaka,
u srcu Sarajeva počela
je da se razbuktava ideja o
olimpijadi.

»Uvidjeli smo, izjavio je
Slavko Podkubovšek 1978.
godine novinaru A. Resu-
loviću da nedovoljno ko-
ristimo prirodne ljepote i
mogućnosti Jahorine, Ig-
mana, Bjelašnice, Treska-
vice... Počeli smo ozbiljno
da razmišljamo o tome,
da pravimo prve veće pla-
nove. Tako je prije petna-
estak godina sazrijevala i
ideja o jednom grandioz-
nom skupu smučarskih
zvijezda na našim planina-
ma, ideja o olimpijadi, ko-
ja je rođena sa saznanjem
da ovi prekrasni predjeli
oko Sarajeva kriju neslu-
čeno blago...«

Desetak godina ideja je
iskrila u željama i analiza-
ma, provjerama i studija-
ma. Prvi planovi bili su us-
mjereni na Igre 1976. godi-
ne, ali je nakon brižljivog
razmatranja svih uslova

organizovanja olimpijade, zaključeno da kandidatura nije zrela ni za igre četiri godine kasnije. Međutim, ovom odlukom inicijative nisu ugašene. Naпротив, rad je nastavljen, i to veoma intenzivno. Elabarat je dograđivan sve do 21. marta 1977. kada je dostavljen Predsjedništvu SRBiH, koje ga nije usvojilo kao kandidaturu, već kao inicijativu da se ispitaju mogućnosti izgradnje zimskih centara u okolini Sarajeva. Sve je, međutim, već bilo pripremljeno za korak dalje. Ubrzo je formirana posebna radna grupa, a zatim i Pripremni komitet, koji je sve svoje planove završio do 30. juna 1977. godine, tako da se više nije govorilo ni o kakvim inicijativama, već o stvarnoj kandidaturi za zimske olimpijske igre.

Predloženi elaborat podržalo je Izvršno vijeće Skupštine SRBiH, kao i predsjedništva Jugoslovenskog olimpijskog komiteta i Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije, da bi na kraju zeleno svjetlo otvorilo i Savezno izvršno vijeće.

Konačno, 14. oktobra 1977. godine u novinama je osvanula vijest: *«Sarajevo će se kandidovati za organizaciju zimskih olim-*

pijskih igara 1984. godine. Nakon detaljnih razmatranja mogućnosti grada, donesena je odluka da se poslije načelnog razrješavanja sistema finansiranja utvrdi kandidatura, koju će međunarodni olimpijski komitet razmatrati u maju iduće godine na zasjedanju u Atini...»

U trenutku objavljivanja ove vijesti znalo se da će se za organizaciju Cetrnaeste »bijeće olimpijade« kandidovati Čehoslovačka, Švedska, Francuska, Švajcarska i Japan, ali to ni jednog časa nije obeshrabilo sada već Komitet za kandidaturu Sarajeva, koji je još užurbanije nastavio aktivnost ranijeg Pripremnog komitea.

O ideji da se Sarajevo kandiduje za organizatora Zimskih olimpijskih igara 1984. predsjednik Međunarodnog olimpijskog komiteta lord Majkl Kilanin, obaviješten je 22. oktobra 1977. u Lozani na sastanku Izvršnog komiteta MOK-a sa međunarodnim sportskim federacijama, a istog dana uveče delegacija Sarajeva »raportirala« je međunarodnim federacijama zimskih sportova.

Na ovom sastanku Monik Berliu je objavila da se uz Švedsku, Japan, Čehoslovačku i Francusku za

organizaciju 14. zimskih olimpijskih igara zvanično kandidovala i Jugoslavija sa gradom Sarajevom.

Za mnoge je to bilo iznenađenje, pa su počela da pljušte i (ne)ugodna pitanja.

«Da li je, zaista, tačno da želite Olimpijske igre 1984. godine? — još uvijek u nevjerici tražili su odgovor neki članovi izvršnih organa međunarodnih federacija zimskih sportova.

«Ne da ih želimo, odgovorio je Ljubiša Zečević, član delegacije Sarajeva, nego vjerujemo da će MOK podržati našu kandidaturu.»

Ovim je u stvari, otpočeo proces odbrane kandidature u zemlji i svijetu.

Kako je vijest na mnoge šokantno djelovala, Sarajevo je u prvoj etapi borbe moralo da izdrži bujicu pitanja i dilema, kojima je, umjesto podsticanja, raspirivana sumnja u njegove organizacione, kadrovske i materijalne mogućnosti. Istina, bilo je i razložnih upozorenja, i primjedbi koje su zasluživale argumentovane odgovore, tako da je Komitet za kandidaturu dugo radio između »dvije žive vatre«. Međutim, od zacrtanog cilja i pored svih teškoća, nije se odustajalo.

Trud se isplatio. Sve do tada uloženo u pripremu

kandidature nije bilo uzaludno. »Oslobođenje« je 31. decembra 1977. godine objavilo: *«Juče je iz Sarajeva krenula kandidatura glavnog grada Republike za organizaciju Zimskih olimpijskih igara 1984. godine. Tako su u postavljenom roku otklonjene sve dileme, i grad kao kandidat odgovorio je na upitnike Međunarodnog olimpijskog komiteta.*

Kompletna dokumentacija, brižljivo sačinjena, obogaćena propagandnim materijalom o Sarajevu i Jahorini, sa skicama prostornog plana Olimpijade, u kome je vidno istaknut povoljan raspored objekata, ovih dana biće prezentirana Međunarodnom olimpijskom komitetu.

U Lozani će predstavnici Komiteta za kandidaturu Sarajeva istovremeno obaviti razgovore i sa odgovornim funkcionerima međunarodnih sportskih federacija.

Sarajevo, dakle, ulazi u završnu bitku. S velikim izgledima da u borbi s Geteborgom, Saporoom i Samonijem izade kao pobjednik. Sa srećom!»

Do konačne pobjede, međutim, trebalo je proći kroz velika iskušenja. Jer, sa zvaničnom kandidaturom bitka je samo započeta...

Od Lozane do Atine, od zvanične kandidature do

konačne odluke, proteklo je šest mjeseci upornog rada i velike neizvjesnosti.

Sarajevo je učvršćivalo temelje kandidaturi. Dobivalo je sve širu podršku, koja je snažno izvirala iz ocjene da povjeravanje organizacije Igara Jugoslaviji ima puno društveno-političko, ekonomsko i sportsko opravdanje, i da uz sve razvojne perspektive Sarajeva i okoline znači i veliko priznanje Jugoslaviji, njenoj stabilnosti i nesvrstanoj politici.

U glavni grad Bosne i Hercegovine ubrzo su počeli da stižu i prvi inspektori, a u međuvremenu od kandidature su odustale Svjacarska, Čehoslovačka i Francuska, tako da su u konkurenciji ostali samo Geteborg, Saporro i Sarajevo.

Front je otvoren... Tri kandidata u finiše velike bitke ulazu sve svoje adute. Ko će biti brži, ubjedljiviji, srećniji?

Miloslav Bjelonožnik, poznati čehoslovački stručnjak za smučarske skokove, izjavljuje uredniku »Čehoslovačkog sporta« da »jugoslovenska kandidatura ima veliku prednost nad švedskom i japanskom, zbog toga što Sarajevo ispunjava klasični uslov u pogledu lociranja olimpijskih borilišta...«

»Smatram da Sarajevo ima veoma dobre izgleda da pobijedi u Atini«, rekao je Bjelonožnik.

Prvi komplimenti obradili su Sarajlije, ali je i dalje zebnja treperila, jer su inspektori tek počeli da obilaze buduće olimpijske staze. Posebno se strahovalo od probirljivih »alpinaca«. Međutim, kada je Rikardo Platner, inspektor FIS-a za alpske discipline, izjavio da su staze na Jahorini i Bjelašnici »svjetske«, bilo je jasno da je Sarajevo probilo »dubok leda«.

Povoljnom utisku Rikarda Platnera ubrzo se pridružio i drugi inspektor za alpske discipline dr Ginter Resner, koji je nakon obilaska Sarajeva i okolnih planina izjavio da je oduševljen.

»**ŽELIM VAM USPJEH U ATINI**«, rekao je Resner.

Komplimenti su stigli i od Robera Gazole, potpredsjednika Međunarodne federacije za biatlon, Gintera Sabeckog, predsjednika Međunarodne federacije za hokej na ledu, te predstavnika MOK-a Korneliusa Kerdera, Alena Kupoa, gradonačelnika Insbruka Aloja Lugera, i mnogih drugih u svijetu renomiranih autoriteta u zimskim sportovima.

Komplimenti, međutim, nisu značili i konačnu pobjedu. Jer, inspektori nisu opsjedali samo Sarajevo, i nisu samo njemu dijelili pohvale. Uz to, ni konkurenti nisu gubili vrijeme.

Geteborg je obećavao da će prodati milion ulaznica i donijeti ogroman prihod, što je MOK-u i te kako važno, a Saporro je najavljivao »igre časti«.

Ipak, bar nam se tako činilo, po ubrzanim simpatijama, uoči Atine, Sarajevo je bilo za korak ispred konkurenata.

Kao da nas je u to uvjeravala i engleska novinarska Pet Bedford, koja je u očekivanju odluke napisala:

»Ukoliko se opredijelite za Saporro, Japanci će vam ponuditi avion da skoknete do Tokija. Ako se opredijelite za Geteborg, Švedani će vam omogućiti da vidite fjordove i ledene sante. Ako vaš izbor bude Jugoslavija i Sarajevo, dočekaće vas široka i iskrena srca, toplo, ljudski, sa svojim planinama i snježnim terenima, koji su velebniji...«

Približavao se taj dugo očekivani dan, 18. maj 1978. godine. Kako se približavao — temperatura je rasla. A s njom i naša nada.

Još jednom će u Sarajevo doći Mark Hodler.

predsjednik Međunarodne smučarske federacije. Na rastanku, reći će Sarajlijama:

»*Za nas u Međunarodnom olimpijskom komitetu svakako da je izuzetno značajna činjenica o rastu i razvoju vaše zemlje, o preobražaju SR Bosne i Hercegovine, o rastu i afirmaciji Sarajeva. Vidimo, riječ je o zemlji koja se razvija na zadovoljstvo svojih naroda, vidimo i moramo da cijenimo — živite srećno, slobodno, znamo kakav je ugled vašeg predsjednika Tita i njegove politike mira, razumijevanja i ravnopravnosti među svim narodima svijeta, posebno naglašavam — o ugledu među mladim ljudima kojima je sport imanentan...*«

Sve je to, zaista, bilo važno, i svima nam je bilo neobično drago što se to cijeni i poštuje.

Polazeći u Atinu članovi delegacije Sarajeva gotovo uglas su izjavili:

»Dobijemo li Olimpijadu, učinićemo svi skupa sve da ona uspije, da opravda povjerenje i ugled koji naša zemlja uživa, ali i da sagradimo objekte koji će biti na usluzi svim ljudima svijeta...«

Sarajevo ništa nije kralo. Imalo je jasan cilj i otvoren put do cilja. Preselilo se sredinom maja sedamdeset osme u drevnu

Atinu — da pobijedi. I da ne tuguje — ako izgubi.

Naravno, o porazu se najmanje razmišljalo. Kao da je i sam optimizam značio — šansu više.

Počelo je kombinovanje: ko je za koga?

»Znam da u Međunarodnom olimpijskom komitetu ima samo tridesetak članova zainteresovanih za konačnu odluku, izjavio je izvištaču »Oslobodenja« A. Resuloviću smučarski ekspert Austrijanac Resner. To su Skandinavci, Japanci, Austrijanci, Italijani, Francuzi, Švajcarci, Jugosloveni, Zapadni Nijemci i istočnoevropske zemlje. Ostalih šezdesetak, po svojoj volji, treba da donese prevagu. Ne vjerujem mnogo u švedske tvrdnje da će prodati milion karata, što bi, svakako, donijelo i ogroman prihod Međunarodnom olimpijskom komitetu. Ostajem pri tvrdnji izrečenoj u Sarajevu: vaš grad je najbliži dobijanju organizacije Olimpijskih igara 1984. godine...«

To kao da su osjetili i švedski novinari, pa je izvištač »Dagens Nyheter« 17. maja napisao: »Mi se plašimo da je Sarajevo najjači favorit na frontu...«

Izvištač je, obrazlažući svoj strah, zaključio da su u pitanju »osvetničke akci-

je« pojedinih visokih olimpijskih funkcionera, kojima, jednostavno, ne odgovara »švedski model«. Novinar Sven Johanson najviše se uplašio predsjednika Međunarodnog hokejaškog saveza Sabeckog i predsjednika Međunarodne smučarske federacije Marka Hodlera.

»Ovaj advokat i olimpijski bog, koji učestvuje u važnom izboru domaćina zimske olimpijade, pisao je Johanson, ima pokersko lice koje nikad ne gubi masku. Poznato je da je on vrtio glavom protiv švedske kandidature, mada nije protiv decentralizacije mjesta gdje se njeguje sport. On, međutim, odlučno odbacuje švedski model, jer želi da dijeli medalje, a nezamislivo mu je da to radi u geteborskim uslovima...«

Da bi, ipak, napravili preokret, u švedskoj javnosti zaškrila su čak i nagovaranja da bi uoči početka Kongresa u Atini trebalo »otvoriti gusarske riznice i odobrovoljiti olimpijske bogove...«

Pretjeralo se u preveličkom strahu. Jer, atinska olimpijska groznica počela je bez većih potresa.

Prvo su zasjedale komisije MOK-a. Glavnu riječ su imali inspektori. Pričali su šta su vidjeli u Geteborgu, Saporou i Sarajevu. Šta su rekli — novinari ni-

su čuli, jer su vrata bila »zaključana«.

Međutim, na prvoj pres-konferenciji, Boris Bakrač, član MOK-a, jugoslovenskim novinarima prenio je djelić atmosfere.

»Stvari se odvijaju izvanredno za našu kandidaturu, rekao je. Izvištaji inspektora su vrlo povoljni. Malo je nedorečen i nepovoljan izvištač klizačke federacije, ali — sve u svemu — optimista sam!«

Artur Takač je dodao:

»Prošao je prvi val. Rekao bih — vrlo uspješno. Osjeća se nota naklonjenosti sarajevskoj kandidaturi. Ali, ne zaboravimo da sve ovo inspektori treba da brane i odbrane na sjednici Izvršnog komitea MOK-a.«

A, tamo se, zaista, nije sve tako lijepo odvijalo. »Procurila« je vijest da su konkurenti Sarajeva u prijetnoj prednosti.

»Ne gubimo nadu, govorio je Boris Bakrač, iako iskreno zabrinjava saznanje da su danas Japanci i Švedani dobili naglašenu podršku.«

I novinari su sada procjenjivali da će se sve riješiti u direktnom vaganju između Geteborga i Saporou.

Sarajevo je u tom trenu bilo u sjenci.

Međutim, Sarajevo je ubrzo ponovo počelo da

pretiče konkurente. Argumentima.

Noć uoči svitanja »najdužeg dana« verifikovani su izvištaji inspektora međunarodnih sportskih federacija nakon posjete Geteborgu, Saporou i Sarajevu.

Naša delegacija pridojavalu se ocjena Klizačke federacije. Međutim, na zajedničkom sastanku MOK-a i međunarodnih federacija, lord Kilanin je svojom intervencijom pomogao Sarajevu.

»Pred vama je, rekao je, izvištač Klizačke federacije. Moram, na žalost, da upozorim, da neke stvari u njemu nisu tačno postavljene. Eto, ova federacija tvrdi da u Sarajevu nema klizačkih terena. Vama je u materijalima, skicama i fotografijama, prezentirana činjenica da u tom gradu postoji dvorana koja može da primi 4.600 gledalaca, i koja ima izvanrednu ledenu pistu!«

Nakon, ovog, izvištač Klizačke federacije stavljen je van snage, a članovi delegacije Sarajeva bar za trenutak su odahnuli.

Anto Sučić je, međutim, i tada kazao novinarima:

»Ma kakva se odluka donese, molim vas, naglasite u svojim izvištajima da se neće promijeniti sarajevski planovi u vezi sa uređenjem i otvaranjem Bjelašnice, Igmana Tres-

kavice, Jahorine, Trebevića i gradnje brojnih objekata za potrebe mladih...»

Kandidaturu Sarajeva pred članovima MOK-a i međunarodnih sportskih federacija branili su predsjednik Skupštine grada Anto Šučić i inženjer Aleksandar Trumić. Za odbranu su imali 60 minuta.

«Zelio bih, naglasio je Sučić, d vam predočim raspoloženje u našem gradu, u čitavoj Jugoslaviji, koje se zasniva na žarkoj želji, da i mi, kao osvjedočeni privrženici olimpijskog pokreta, inspirisanog ovdje, u divnoj drevnoj Heladi, jednom budemo domaćini toj vrhunskoj svjetskoj manifestaciji zdravog duha u zdravom tijelu, manifestaciji prijateljstva, ljubavi i razumijevanja među narodima...»

Aleksandar Trumić je, objašnjavajući planove o izgradnji objekata, posebno istakao:

«Sve što bude izgrađeno, tvrdimo biće korišteno za sport i rekreaciju sadašnjih i budućih generacija...»

Raspravu je otvorio lord Kilanin, predsjednik MOK-a.

Pitanja su tekla, odgovori još brže.

Razgovor je završen pitanjem: da li gradonačelnik Sarajeva garantuje snježne uslove u vrijeme održavanja Igara?

Anto Šučić je odgovorio:

«U posljednjih 100 godina nikada u vremenu predviđenom za održavanje olimpijskih igara u Sarajevu nije nedostajalo snijega. Čak ga je bilo u izobilju. Što se tiče vašeg pitanja mogu samo da kažem: garantujemo vam optimalne uslove i mogućnosti za takmičenje. Ipak, u mojoj nadležnosti kao gradonačelnika nije i — padanje snijega!»

Odjeknuo je aplauz.

Ali, to još nije bio kraj velike bitke.

Delegacija Sarajeva, kao i delegacije druga dva grada, izdržala je još jednu žestoku paljbu novinara na konferenciji za štampu. Sve je interesovalo «sedmu silu»: šta će se i kako graditi; koliko će sve to koštati; može li Sarajevo izdržati materijalne obaveze; hoće li izgrađeni objekti živjeti ili biti «mrtvi kapital»?

«Prije svega, rekao je Anto Šučić, mi imamo takve ljepote, takvu blagorodnu okolinu — da je to nešto što nas obavezuje da gradimo ne narušavajući ljepote. Drugo, sve što gradimo — gradimo za ljude, za mladost naše zemlje i svih zemalja svijeta...»

Novinari su, izgleda, bili zadovoljni. Negdje oko ponoći, između 17. i 18. maja sumirajući sva svoja

zapažanja, došli su ponovo «do velikog otkrića». Iz konkurencije su «izbacili» Saporu. Da li se to nakon izveštaja inspektora stvarno i dogodilo, teško je reći. Tek, Artur Takač je, smirujući atmosferu, uvjeravao znatiželjnike:

«Ne žurite. Niko sada ne može bilo šta tačno da prognozira!»

A, naši izgledi?, pitali su jugoslovenski novinari.

«Znam da su naši izgledi veliki, ali, isto tako, ni šanse Saporu a Geteborga nisu ništa manje», odgovorio je Takač.

Osvanuo je, konačno, i taj 18. maj. Prethodne noći spavanja je najmanje bilo. Svi snovi vezani su za riječi lorda Kilanina sa otvaranja 80. zasjedanja MOK-a. Reći će tada predsjednik Međunarodnog olimpijskog komiteta:

«Što se tiče Zimskih igara, članovi Međunarodnog olimpijskog komiteta imaju tri mogućnosti: grad Geteborg, gdje bi igre bile rasijane po široj regiji, grad Sarajevo, koji nikada nije imao olimpijske igre i, konačno, grad Saporu, koji je već organizovao Zimske igre 1972. godine. Mi imamo, dakle, tri mogućnosti, koje mogu, za izvjesno vrijeme, da odrede politiku budućih igara — uputiti ih na prostranu regiju, nastaviti tražiti nova mjesta, ili prepustiti da se

igre obrću u nekoliko ključnih gradova raznih kontinenata. Odluka, koju ćete vi donijeti, naglasio je Kilanin, kontinuirao fundamentalnu bazu budućih igara...»

Šta će odlučiti? Čemu će članovi MOK-a dati veću važnost? Do odluke je ostalo još samo nekoliko sekundi...

Tačno u 16. sati, članovi MOK-a ušli su u dvoranu hotela «Karavel».

Za tren žagor je utihnuo. Lord Kilanin prilazi mikrofону. Zavladao je tajac.

Lord govori:

«Objavljujem rezultate glasanja: u prvom krugu Saporu je dobio 33, Sarajevo 31, a Geteborg 10 glasova. Jedan glasački listić je nevažeći.»

Dvorana je odjednom planula. Kako to da je Geteborg tako porazno izgubio? Otkud Saporu toliki glasovi? Može li Sarajevo stići Saporu? Ko će biti bolje sreće?

Pljušte komentari, a Monik Berliu poziva na red i tišinu.

Kilanin čita dalje:

«U drugom krugu glasanja Sarajevo je dobilo 39, a Saporu 36 glasova. Objavljujem: Sarajevo, Jugoslavija, domaćini su Zimskih olimpijskih igara 1984. godine. Organizatoru «bijeke olimpijade» upućujem iskrene čestit-

ke, uvjeren da će Jugoslavija opravdati veliko povjerenje, koje je danas Međunarodni olimpijski komitet ukazao njoj i ovom njenom gradu, njenim sportistima i svim ljudima ove divne zemlje...»

Radost je ozarila lica Jugoslovena. Beskrajna sreća ispunila im je srca.

Kao da se cijeli svijet okrenuo oko Sarajeva, a ono se pomamno propelo, otvarajući nove vidike svoje budućnosti.

Sva svoja osjećanja nakon svečanosti u Atini delegacija Sarajeva izrazila je u telegramu upućenom drugu Titu. Uz čestitke za rodendan i najsrdačnije pozdrave, u telegramu je napisano i ovo: »Dragi druže Predsjedniče, smatrajući da je to značajno priznanje za čitavu našu socijalističku zajednicu čiji ste međunarodnoj afirmaciji Vi toliko doprinijeli, sa ponosom Vam javljamo da smo danas, 18. maja, u Atini na sastanku Međunarodnog olimpijskog komiteta, u konkurenciji sa Švedskom (Göteborg) i Japanom (Saporo) većinom glasova dobili povjerenje da organizujemo 14. zimске olimpijske igre u Jugoslaviji, u Sarajevu.

Time smo primili veliku odgovornost i obavezu, ali i dobili ogromno povjerenje međunarodne sportske javnosti.

Olimpijada, koja će se 1984. godine održati u Sarajevu, prvi put u Jugoslaviji, doprinijeće daljem jačanju uloge koju Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija ima u svjetskoj zajednici, boreći se za razumijevanje, prijateljstvo i mir među narodima svijeta...»

Čestitke Sarajevu stizale su sa svih strana. U Moskvi su novinari sa zapaženim akcentom svoje čitaoce obavijestili da je »pravo organizovanja zimске olimpijade stekao grad iz prijateljske Jugoslavije« i da će se »na olimpijskoj karti svijeta pojaviti novi centar zimskih sportova«.

Engleski novinari su pozurili da prije drugih otkriju čari Sarajeva. »Grad je oduvijek zasluživao da bude nešto više, pisali su. Okolne planine su, zaista, zadivljujuće i nigdje susret Istoka i Zapada nije takav kao u istorijskom jezgri grada koji se pruža uz planinske obronke i duž male rijeke Miljacke...«

Leonora Andger javljala je svom listu u Hamburg: »... Dok pijem posljednju čašu vina, znam da će Olimpijske igre ovdje u svakom slučaju imati svoj šarm i atmosferu...«

A Spiros Mandas napisao je i ovo: »Sarajevo je puno ljudske topline...

Ovom gradu pripada budućnost!«

Japance je oduševljavalo entuzijazam sa kojim smo prihvatili igre, entuzijazam koji, kako je napisao »Jomiuri Šimbun«, »samo što nije eksplodirao«.

Anitu Veršot iz »Sport illustreida« zadivio je narod. Izjavila je:

»To je narod koji će istrajati koji će učiniti sve što može i potruditi se da priredi dobru Olimpijadu, koja će, bez obzira na ono što govore pesimisti, biti izuzetno – drukčija. Ovo će biti Olimpijada s dušom...«

Aido Lokateli, urednik italijanske revije »Modasport« ovako je vidio naš grad: »Sarajevo je grad velikih zbivanja, bilo onih iz starije istorije, bilo ratnih, herojskih otpora za vrijeme druge svjetske tragedije. Sada nam se taj grad vraća sa sportom. Olimpijada je, dakle, u jednom maštovitom i predivnom okviru planina koje pokrivaju zapanjujuće količine snijega. Niz vrhova nadvišuje i štiti Sarajevo, ovdje je 200 dana snijega u jednoj godini i sunca koje okrepiljuje i poziva zdravom životu skijaša. Sada je taj grad pravi jugoslovenski fakultet za turizam, utemeljen najviše zahvaljujući stremljenju ka miru ovog naroda...«

I švajcarski novinar Rene Magron bio je oduševljen. U članku pod naslovom »Ponosni na prošlost, ponosni na budućnost«, pored ostalog, piše:

»Ovdje su se nekada borili partizani – ovdje će se 1984. godine boriti mladina svijeta – Zimske olimpijske igre 1984. godine odvijace se na jednom istinskom poprištu heroja...«

Dvije godine američki »Ski Rejsing« gotovo u svakom broju imao je report iz Sarajeva, a Organizacioni komitet Ljetnih igara u Los Angelesu pomno je pratio aktivnosti u Sarajevu tražeći u njima odgovore i na neke vlastite organizacione tegobe.

Skandinavci su brzo preboljeli poraz Geteborga. Nakon obilaska olimpijskih terena u jesen 1982. godine novinari Matti Salimenkila, Viktor Johansen i Sven pe Johanson, u jednoj rečenici na impresivan način izrazili su svoje oduševljenje. Napisali su: »Biće to zimске olimpijske igre snova!«

»Sarajevo će ponuditi lijepe olimpijske igre, objavio je 'Frankfurter Allgemeine Zeitung'. Sposobno je ne samo za gostoprimstvo i gostoljublje, po čemu je Jugoslavija, inače, poznata, nego i za organizaciju...«

»Rude pravo« je svojim čitaocima skrenulo pažnju na Sarajevo ovim riječima: »Kada 8. februara 1984. godine poslije podne na stadionu Koševo bude zapaljena olimpijska vatra, to neće biti samo početak velikog praznika sportske omladine svijeta, nego i praznik onog najdragocjenijeg što čovječanstvo mora da čuva — mir...«

Tako su pisali novinari koji su od Atine do danas s voljom i razumijevanjem pratili olimpijski poduhvat Sarajeva.

Dakako, i dalje su pojedinci zlorado osporavali i sumnjali u konačan uspjeh. Neki su išli toliko daleko da su Sarajevu »oduzimali Igre«.

»Vi ne možete spriječiti druge da sanjaju o tome da preuzmu vaše mjesto, rekla je u februaru 1981. godine Monik Berliu, direktor MOK-a. No, treba imati dobre živce, ne obraćati pažnju na to i nastaviti pripreme dosadašnjim tempom. Niko vam ne može preuzeti Igre!«

Sarajevo je u to bilo sigurno. Od prvog dana znalo je šta hoće i kako će.

Još na Butmirskom aerodromu, nakon povratka iz Atine, Anto Sučić je izjavio:

»Ono što smo uspjeli u Atini finale je svega što je učinjeno ranije. Sada nam

samo dva-tri dana preostaje za radovanje, jer Zimske olimpijske igre nisu mali zalogaj. Predstoji nam dosta posla...«

Grad je ubrzo postao gradilište. Nicali su prekrasni objekti: ZETRA, bob-staza, skakaonice, dvorane i »bijeke pruge«, sve biser do bisera na olimpijskom derdanu Sarajeva.

Gradeći sve ovo Sarajevo nije razmišljalo samo o Olimpijadi. Gledalo je dalje — u budućnost, u svoje vedre vidike bržeg razvoja i napretka.

»Opredjeljujući se za organizovanje Zimske olimpijade, često je naglašavao Branko Mikulić, predsjednik OK ZOI, imali smo u vidu da ćemo time učiniti i veliki korak naprijed u razvoju turizma i turističke privrede u Bosni i Hercegovini. Od početka smo isticali da je Olimpijada za nas i razvojna šansa. Izgrađeni sportski objekti i kompletna infrastruktura u rejonu Sarajeva, 28 drugih zimsko-sportskih centara u Republici, hotelski i drugi kapaciteti omogućuju da taj korak i učinimo...«

Sve je raslo brže i od samih želja. A raslo je zato što su ljudi u olimpijski poduhvat ugrađivali sebe, što su htjeli da i ovim podvigom pokažu svijetu šta može jedna mala zemlja

velikog srca kad ujedini svoje stvaralačke snage, kad svoju sreću pruža i drugima.

Sa milion i dvjesto hiljada donatora, sa velikim brojem sponzora iz cijele zemlje, sa omladinskim radnim brigadama i desetak hiljada amatera neposredno uključenih u pripreme Olimpijade, Sarajevo je i treću etapu velike bitke uspješno okončalo. Godinu dana prije početka Igara završeni su gotovo svi sportski objekti. To ranije nije učinio ni jedan organizator.

Predsjednik Međunarodnog olimpijskog komiteta, Huan Antonio Samarán, zbog svega učinjenog, nije štedio komplimente. Najavio je da će svijet biti svjedok »velikih igara« u Sarajevu i da će to biti najbolje organizovane igre u istoriji zimskih olimpijada.

»Ovdje se, rekao je Samarán četiri mjeseca prije početka Igara, uradilo veoma mnogo, ovdje se stiglo do impresivnih dostignuća. Ovdje svi stanovnici stoje uz 14. zimske olimpijske igre, i ulažu sve snage za njihov uspjeh. Ovdje jedino nemamo kontrolu nad vremenskim uslovima. Ako i to bude u redu, vjerujem da ćemo u ovom divnom gradu zaista imati najbolje zimske olimpijske igre.«

Samarán je na kraju kazao i ovo:

»Igre u Sarajevu treba posmatrati kao svečanost mladosti, kao dokaz da svijet može da živi u miru, razumijevanju i prijateljstvu...«

To je velika poruka koju će Sarajevo u februaru 1984. godine poslati svijetu.

Trenutak za istoriju: Grčka glumica Katarina Didaskalou pali Olimpijsku baklju za 14. ZOI u Sarajevu (Olimpija, 29. januara 1984)

SADRŽAJ

Uvod	5
● Prvi koraci	9
● Na krilima entuzijazma	76
● Let do zvijezda	96
● Stazama liguraša	120
● Početaka je bilo više	124
● »Bolidi« s Trebevića	127
● S »plazališta« na piste	129
● Trinaest zlatnih trofeja	132
● SSK — pionir smučarstva	136
● Romanija — klub uzor	138
● Vlašički »orlići«	140
● Velike radosti malih olimpijaca	142
● Rezultati	157
● Od ideje do Olimpijade	205

Sarajevo '84

INTERNET
EXHIBITION